

Svar på skriftligt spörsmål SSS 471/2025 rd

Svar på skriftligt spörsmål om sprängmedelscenterns framtid i Etseri

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 471/2025 rd undertecknat av riksdagsledamot Antti Kurvinen /cent m.fl.:

Varför utreds utläggningen av Försvarsmaktens funktioner för explosiva varor på entreprenad, även om detta har utretts ett flertal gånger under 2000-talet och

hur ser regeringen på framtiden för Försvarsmaktens sprängmedelscenter och ämnar regeringen avveckla verksamheten vid Sprängmedelscentret i Etseri?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

För närvarande utreder försvarsministeriet eller Försvarsmakten inte utläggningen av Försvarsmaktens funktioner för explosiva varor på entreprenad. Försvarsministeriet har begärt och fått en bedömning av Huvudstabens om de ramvillkor för Försvarsmaktens sprängmedelsverksamhet som är betydande med tanke på den militära försörjningsberedskapen och beredskapen. Sakerna i denna bedömning ska beaktas om försvarsministeriet beslutar att inleda en utredning om Försvarsmaktens funktioner för explosiva varor. Försvarsministeriet bekantar sig för närvarande med Huvudstabens bedömning och beslutar separat om att inleda en eventuell utredning av produktionen av explosiva varor.

Försvarsmaktens funktioner för explosiva varor har senast utretts 2018–2019. Då beslöt försvarsministeriet att hålla fast vid den nuvarande modellen, där Sprängmedelscentret ansvarar för Försvarsmaktens produktion av explosiva varor medan den inhemska industrin fungerar som komponentleverantör för Sprängmedelscentret. Verksamhetsmodellen tjänar Försvarsmaktens behov väl. Emellertid ger det inte den finländska försvarsindustrin möjlighet att bedriva exportverksamhet, eftersom företagen har en underleverantörsroll i förhållande till Sprängmedelscentret vid produktionen av explosiva varor.

Säkerhetsmiljön i Finland och hela Europa är för närvarande sådan att efterfrågan på alla typer av försvarsmateriel och material är anmärkningsvärt hög. Under de senaste åren har man till exempel strävat efter att kraftigt öka produktionskapaciteten för tung ammunition. Syftet med detta är att väsentligt bättre än i nuläget kunna både tillgodose Ukrainas ständiga behov och höja de europeiska ländernas egen försörjningsberedskap till en sådan nivå som den borde ha i ljuset av det nuvarande säkerhetsläget.

För Finland är det mycket viktigt att vi har så mycket produktion av särskilt kritisk försvarsmateriel som möjligt inom vårt lands gränser. Denna översikt gör det klart att produktionen av sprängmedel och ammunition i Finland även under de kommande åren måste kunna öka sina volymer i mycket betydande grad. Detta är i sin tur möjligt endast genom åtgärder som stärker den ekonomiska grunden för produktionen även ur ett företagsekonomiskt perspektiv. I praktiken kommer detta inte att lyckas på något annat sätt än genom att möjliggöra tillväxt genom att satsa på de exportmarknader som bundsförvanterna bildar.

Försvarsmaktens Sprängmedelscenter är en kritisk del av den inhemska produktionen av explosiva varor. För närvarande ansvarar Försvarsmaktens Sprängmedelscenter för bland annat produktion, underhåll och urbruktagande av Försvarsmaktens explosiva varor samt test- och försöksverksamhet med explosiva varor. Regeringen har inte för avsikt att avveckla verksamheten vid Etseri eller något annat sprängmedelscenter. Vid behov är regeringen dock beredd att granska organiseringen av Sprängmedelcentrets funktioner så att de på bästa sätt tillgodoser förutsättningarna för att utveckla den militära försörjningsberedskapen, Försvarsmaktens behov och den försvarsindustriella grunden.

Helsingfors 29.1.2026

Försvarsminister Antti Häkkinen